

Centrālā statistikas
pārvalde

Oficiālās statistikas iestāžu koordinācijas sanāksme (I)

Komunikācijas un pakalpojumu pārvaldības departaments

Rīga

08.04.2026.

Centrālā statistikas
pārvalde

Darba kārtība

1. Oficiālās statistikas programma (OSP 2026.-2028.) un par OSP grozīšanas kārtību
2. Par statistisko klasifikāciju katalogu KLASIS (statistisko klasifikāciju sarakstu)
3. Eiropas Statistikas prakses kodekss un kvalitāte statistikā
4. Par progresu detalizētās ekspertīzes (peer review) ieteikumu ieviešanā
5. Aktualitātes Eiropas Statistikas sistēmā
6. Jautājumi un atbildes
7. Dažādi

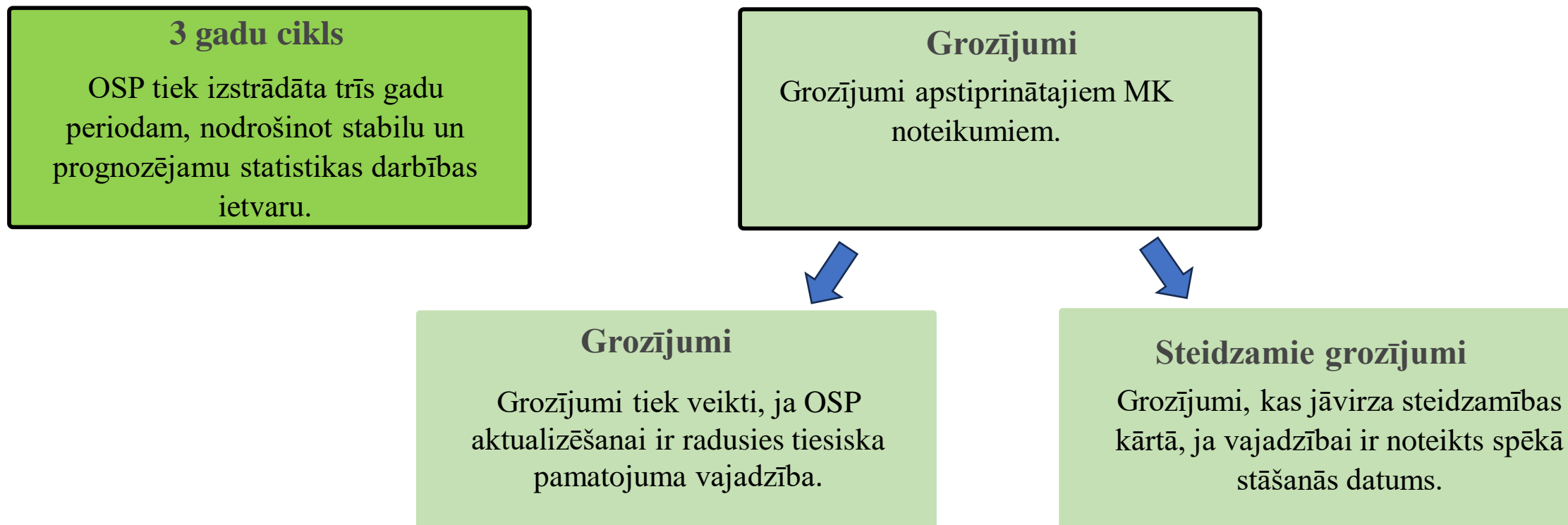

Centrālā statistikas
pārvalde

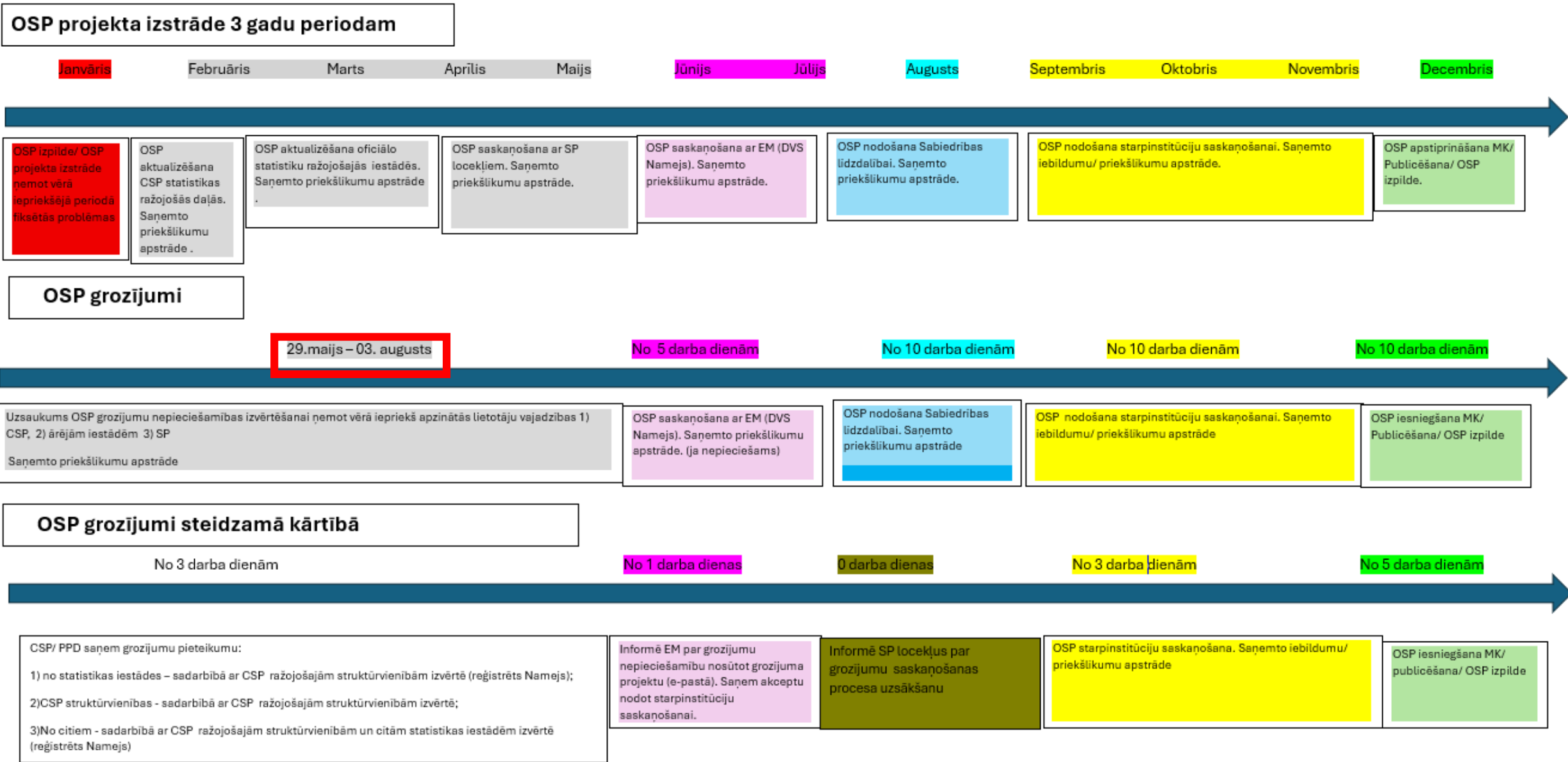
Oficiālās statistikas programma (OSP 2026.-2028.) un par OSP grozīšanas kārtību

Komunikācijas un pakalpojumu pārvaldības departamenta
Pakalpojumu pārvaldības daļas eksperte
Marija Kamaniča

OSP izstrādes procesi – 3 gadu cikls, grozījumi un steidzami grozījumi

OSP izstrādes procesi – 3 gadu cikls, grozījumi un steidzami grozījumi (2)

OSP grozījumu izstrāde – svarīgākie termiņi un norādījumi

- ✓ Noteikumi par OSP 2026.–2028. gadam ir apstiprināti 3 gadiem. Grozījumi tiks gatavoti **tikai pēc nepieciešamības** 2026. un 2027. gadā.
- ✓ Grozījumi tiks veikti tikai, ja ir nepieciešamas **būtiskas izmaiņas**, piem. jauns normatīvais regulējums. Mazāk svarīgi grozījumi, piem., detalizācijas līmenis, redakcionāli labojumi u.c., tiks grozīti tikai, ja izpildās pirmais vai sagatavojot nākamā perioda OSP.

Galvenie termiņi

- **29. maijā** iestādēm tiks izsūtītas vēstules apdomāt nepieciešamību grozījumiem OSP.
- **03. augusts** – termiņš priekšlikumu iesūtīšanai.

!Aicinām **negaidīt termiņa beigas** – iesūtiet priekšlikumus, tiklīdz nepieciešamība ir identificēta.

Ko saņemsiet 29. maijā?

Tiks izsūtīts šobrīd spēkā esošais OSP bez papildu kolonnām, kā arī instrukcijas, kas jāaizpilda, ja Jūsu iestādē ir radusies vajadzība veikt grozījumus OSP.

Pirms grozījumu iesniegšanas izvērtējiet:

- Izmaiņu būtiskumu.
- Termiņu – kad izmaiņām ir jāstājas spēkā.
- Vai izmaiņas var gaidīt nākamo OSP sagatavošanas ciklu (spēkā no 2029. gada).

OSP grozījumu izstrāde – svarīgākie termiņi un norādījumi (2)

Lai nodrošinātu OSP grozījumu kvalitāti un atbilstību normatīvajiem aktiem, katram grozījumam jāpievieno precīzs pamatojums un, nepieciešamības gadījumā, jāveic izmaiņas anotācijā.

Pamatojums grozījumiem

- Jebkādām izmaiņām jānorāda **precīzs pamatojums** to veikšanai.
- CSP Pakalpojumu pārvaldības daļa sadarbībā ar CSP daļām izvērtēs katru iesniegto izmaiņu/pamatojumu.
- Jauna statistikas produkta gadījumā tiks nosūtīta **pilnā izvērtējuma anketa** (Excel formātā).
- Top *CSP vadlīnijas statistikas produktu izvērtēšanai to iekļaušanai OSP.*

Kad nepieciešamas anotācijas izmaiņas?

- Ja OSP grozījumi skar **1. tabulas** statistikas produktus (jauns produkts vai dzēšana) – jānorāda, vai tas skar norādītās izmaksas.
- Ja mainās **personu datu izmantošana** (3. tabula)
- Ja mainās **ES regulas pamatojums** statistikas sagatavošanai.

Paldies par uzmanību!

Ja rodas kādi jautājumi vai neskaidrības par OSP grozījumu projekta sagatavošanas kārtību, Centrālā statistikas pārvalde nodrošina **individuālas konsultācijas**. Sazinieties ar mums pa šādiem kontaktiem:

E-pasts (vispārējs)

OSP@csp.gov.lv

Marija Kamaniča

Marija.Kamanica@csp.gov.lv

Ance Svārups - Lūse

Ance.Svarupa@csp.gov.lv

Tālrunis

[+371 67366988](tel:+37167366988)

Centrālā statistikas
pārvalde

Par statistisko klasifikāciju katalogu KLASIS (statistisko klasifikāciju sarakstu)

Informātikas departamenta
Datu pārvaldības daļas eksperte
Ieva Kurme

Pašreizējā situācija

Ministru kabineta noteikumi [Nr. 2 "Noteikumi par statistisko klasifikāciju sarakstu un tajā iekļauto statistisko klasifikāciju ieviešanas, uzturēšanas un publicēšanas kārtību"](#) nosaka

- statistisko klasifikāciju sarakstu (pielikums);
- statistisko klasifikāciju ieviešanas, uzturēšanas un publicēšanas kārtību.

Klasifikāciju sarakstā ietvertas 56 statistiskās klasifikācijas, par kuru ieviešanu, uzturēšanu un publicēšanu atbildīgas 12 valsts institūcijas.

Pašreizējā situācija

Valsts institūcijas un deleģētās personas nodrošina klasifikāciju praktisko ieviešanu un uzturēšanu:

- uzrauga klasifikāciju aktualitāti un informē CSP par nepieciešamajām izmaiņām;
- plāno un saskaņo grozījumus savā atbildībā esošajās klasifikācijās;
- izstrādā vai pielāgo klasifikācijas (ja nav starptautisku risinājumu);
- nodrošina klasifikāciju ieviešanu, uzturēšanu un pāreju starp versijām;
- publicē klasifikācijas savā tīmekļvietnē un nodrošina to pieejamību (t.sk. mašīnlasāmā formātā);
- iesaistās starptautisko klasifikāciju izstrādē un ieviešanā;
- nodrošina piekļuvi gan aktuālajām, gan vēsturiskajām klasifikāciju versijām.

Pašreizējā situācija

The screenshot shows the KLASIS website interface. At the top left is the KLASIS logo. A search bar at the top right contains the text "Meklēt klasifikāciju". Below the logo, the breadcrumb "Sākums / Klasifikācijas" is visible. The main heading is "Klasifikācijas". A search bar with the placeholder "Meklēt klasifikāciju" and a magnifying glass icon is present. Below this are three filter sections, each with a dropdown menu set to "Visi" and a list of results:

- Izstrādātājs:** "Visi" dropdown, results: "Saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija Eiropas Savienībā" (with "Eiropas Savienība" button) and "Administratīvo teritoriju un teritoriālā iedalījuma vietas" (with "Nacionālā" button).
- Atbildīgā institūcija:** "Visi" dropdown, results: "Rūpniecības produktu kodu saraksts 2025 (PRODCO)" (with "Nacionālā" button).
- Klasifikācijas statuss:** "Visi" dropdown, results: "Rūpniecības produktu kodu saraksts 2025 (PRODCO)" (with "Nacionālā" button).

Statistisko klasifikāciju satura pārvaldības sistēma KLASIS:

- publicē statistisko klasifikāciju katalogu:
 - nodrošina informāciju par klasifikāciju (sadaļa "Pases dati");
 - nodrošina klasifikāciju apskatei un lejupielādei (sadaļa "Klasifikācija un lejupielādes");
- nodrošina API.

Grozījumu nepieciešamība

Izmaiņas atbildīgo institūciju sarakstā

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas reorganizācija

KLASIS aktualizācija

Nepietiekami skaidra:

- klasifikāciju aktualizēšanas kārtība
- institūciju lomas un atbildība

Tehnoloģiskās izmaiņas

Digitalizācijas un automatizācijas attīstība prasa modernizēt datu apstrādes un klasifikāciju pārvaldības procesus

Risinājumi

precizēt atbildīgo iestādi par klasifikāciju ieviešanu, uzturēšanu un publicēšanu - par [Ūdens saimniecisko iecirkņu klasifikatoru](#) un [Ūdenstilpju klasifikatoru](#) atbildīgo nosakot Klimata un enerģētikas ministriju

precizēt klasifikāciju nodrošināšanas kārtību, lai nodrošinātu statistisko klasifikāciju publicēšanu KLASIS

aktualizēt klasifikāciju sarakstu, izvērtējot, vai ietvertas visas oficiālajā statistikā lietotās klasifikācijas

Izmaiņu ieviešana

01

klasifikāciju saraksta izvērtēšana

- priekšlikumu ieniegšana un apkopošana
- sanāksmes un diskusijas (ja nepieciešams)

02

oficiālā saskaņošana TAP

03

stāšanās spēkā

Nākamie soļi

Centrālā statistikas pārvalde nosūtīs lūgumu izvērtēt oficiālajā statistikas nodrošināšanā lietotās klasifikācijas saistībā ar plānotajiem grozījumiem.

OSS iestādes sniedz atbildes noteiktajā termiņā.

Centrālā statistikas pārvalde izvērtē saņemtos priekšlikumus un, ja nepieciešams, organizē sanāksmes un diskusijas.

Paldies par uzmanību!

leva Kurme
eksperte

Centrālā statistikas pārvalde
tālr. +371 67366945
e-pasta adrese: leva.Kurme@csp.gov.lv

Centrālā statistikas
pārvalde

Eiropas Statistikas prakses kodekss un kvalitāte statistikā

Stratēģiskās plānošanas un resursu vadības departamenta
Kvalitātes vadības daļas vadītāja
Viktorija Bērziņa

The image shows the European Union flag, which is a blue field with twelve five-pointed gold stars arranged in a circle. The flag is waving on a flagpole against a dark blue background with small white stars, suggesting a night sky or a stylized background.

Eiropas Statistikas Prakses Kodekss (ESPK)

Kā Eiropā rodas uzticami dati

08.04.2026

CSP SPRVD Kvalitātes vadības daļa

Jautājumi pēc prezentācijas?

Būsim pateicīgi, ņemot vērā laika ierobežojumu,
ja visus prezentācijas laikā radušos jautājumus
Jūs mums atsūtīsiet uz e-pastu:

kvalitate@cs.p.gov.lv

KVD komanda ar prieku tuvākajā laikā atbildēs im.

Kā pēc visam Eiropā vajadzīgs viens standarts?

Iedomājieties, ka katrai ES valstij ir savs veids, kā skaitīt bezdarbu, mērīt inflāciju vai aprēķināt IKP. Kā tad varētu salīdzināt vai pieņemt kopīgus lēmumus?

Problēma pirms 2005. gada

Pirms 2005. gada katras ES valsts statistikas iestādes strādāja savā veidā — atšķirīgas definīcijas, atšķirīgas metodes, atšķirīgi standarti. Tas padarīja ES mēroga datu salīdzināšanu sarežģītu un neuzticamu.

Risinājums - ES prakses kodekss

2005. gada 25. februārī tika pieņemts Eiropas Statistikas Prakses Kodekss — kopīgu standartu kopums visām ES dalībvalstīm. Tas nosaka, kā statistika jāvāc, jāapstrādā un jāpublicē, lai dati būtu salīdzināmi un uzticami visā Eiropā.

Kā pēc tas ir svarīgi?

ES politikas — minimālā alga, vides aizsardzība, budžeta disciplīna — tiek veidotas, balstoties uz statistiku. Ja dati nav uzticami vai salīdzināmi, arī lēmumi var būt kļūdaini. ES Prakses Kodekss nodrošina, ka visi spēlē pēc vienādiem noteikumiem.

ES prakses kodeksa pamatstruktūra (ESPK 3 pīlāri)

Kodekss nosaka precīzi, kā statistika jāveido, lai būtu gan salīdzināma, gan uzticama visā Eiropā.

Institucionālā vide

Principi 1–6

- Profesionālā neatkarība
- Koordinācija
- Pilnvarojums
- Resursi
- Kvalitāte
- Konfidencialitāte

Statistikas procesi

Principi 7–10

- Metodoloģija
- Procedūras
- Respondentu sloga mazināšana
- Izmaksu efektivitāte

Statistikas rezultāti

Principi 11–15

- Atbilstība
- Precizitāte
- Savlaicīgums
- Salīdzināmība
- Pieejamība

2005

Pieņemšanas gads
(25. februāris)

16

Principi

84

Radītāji

27

Dalībvalstis

1.pīlārs: Institucionālā vide

Neatkarība un uzticamība

1. Profesionālā neatkarība

Statistikas iestāde strādā neatkarīgi no politiskās varas. Nevienam nedrīkst ietekmēt, ko publicē, kad publicē un kādā formā.

1.a. Koordinācija

CSP koordinē visu pārējo statistikas iestāžu darbu un ir vienīgais kontaktpunkts ar Eurostat.

2. Pilnvarojums

Iestādei jābūt likumīgam pamatam pieprasīt datus. Respondentiem ir pienākums datus sniegt.

Kvalitāte, resursi, konfidencialitāte un objektivitāte

3. Resursi

Statistiku nevar veidot bez cilvēkiem, tehnoloģijām un finansējuma. Šis princips nosaka, ka iestādei jābūt pietiekamiem resursiem, lai izpildītu uzticētās funkcijas.

4. Kvalitāte

Iestādei jābūt ieviestai kvalitātes politikai, jāuzrauga savi procesi un rezultāti, un regulāri jāidentificē, kur ir vājās vietas un kur var uzlaboties.

5. Konfidencialitāte

Katra respondenta iesniegtie dati ir aizsargāti — tos drīkst izmantot tikai statistiskiem mērķiem. Publicē tikai kopsavilkuma datus.

6. Neitralitāte

Statistika sagatavota objektīvi, balstoties tikai uz statistiskiem apsvērumiem. Kļūdas jālabo publiski un ātri.

2.pīlārs: Statistikas procesi

Kā tiek radīti dati

7. Pamatota metodoloģija

Statistiku aprēķina pēc starptautiski atzītām metodēm — Eurostat, ANO, ESAO vadlīnijām.

9. Sloga samazināšana

Maksimāli izmanto reģistrus un administratīvos datus, lai aptauju apjomu samazinātu.

8. Atbilstošas procedūras

Datu vākšanai, apstrādei un revīzijai ir jābūt definētām procedūrām. Veidlapas testē pirms datu vākšanas.

10. Izmaksu efektivitāte

Statistikas iegūšanai jābūt saprātīgai attiecībā uz izmaksām — jāizmanto IT rīki un standartizēti risinājumi.

3.pīlārs: Statistikas rezultāti

11. Atbilstība

Vai statistika atbild uz sabiedrības jautājumiem? Iestādēm regulāri jāpārbauda, vai dati ir derīgi politikas veidotājiem.

14. Salīdzināmība

Dati ir salīdzināmi gan starp valstīm, gan laikā. Klasifikācijas un definīcijas ir harmonizētas ar Eiropas standartiem.

12. Precizitāte

Mērīšanas kļūdas ir neizbēgamas, bet tās jākontrolē, dokumentē un paziņo lietotājiem. Atklātība par kļūdu robežām ir kvalitāte.

13. Savlaicīgums

Dati tiek publicēti termiņos, kas atbilst Eiropas standartiem, pēc iepriekš paziņota grafika. Kavēšanās jāpaskaidro publiski.

15. Pieejamība

Statistika ir brīvi pieejama ikvienam, skaidri prezentēta, ar paskaidrojumiem par metodēm — piemēram, caur stat.gov.lv.

Centrālā statistikas
pārvalde

Par progresu detalizētās ekspertīzes (peer review) ieteikumu ieviešanā

Stratēģiskās plānošanas un resursu vadības departamenta
Kvalitātes vadības daļas vadītāja
Viktorija Bērziņa

ESS detalizēta ekspertīze – Peer review

Ik pēc 5 gadiem

Katru ES dalībvalsti apmeklē neatkarīgi speciālisti no citām ES dalībvalstīm

Klātienes darbs

Intervē vadītājus, darbiniekus, lietotājus, respondentus

Dokumentācija

Pārbauda reālos procesus un uzdod jautājumus

Ziņojums

Sagatavo publiski pieejamu ziņojumu ar rekomendācijām

Latvijā ekspertīze notikusi trīs reizes: 2006., 2014. un 2023. gadā.

2023. gadā ekspertīze Latvijā

19

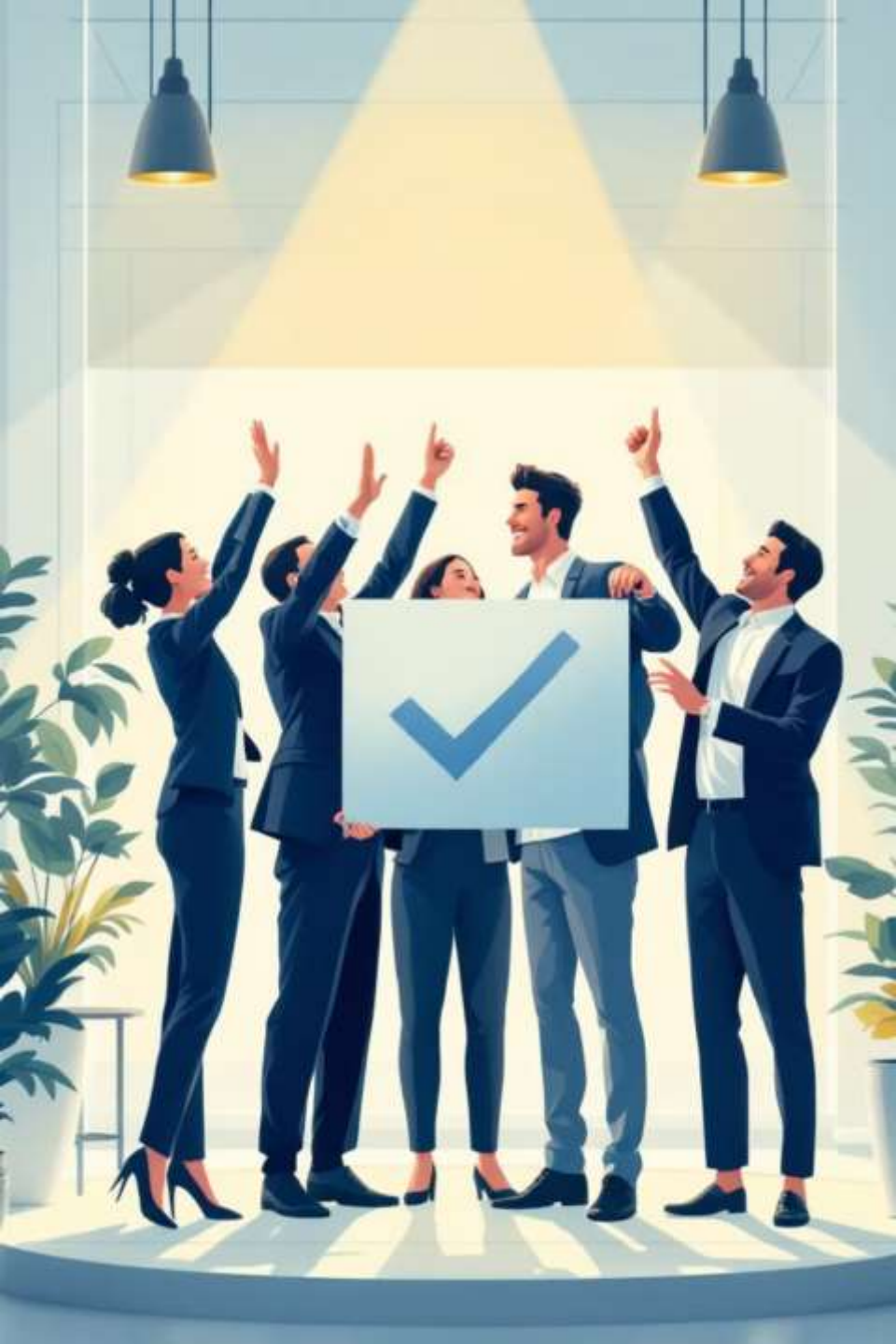
Rekomendācijas
Identificētas 2023. gada ekspertīzes laikā

51

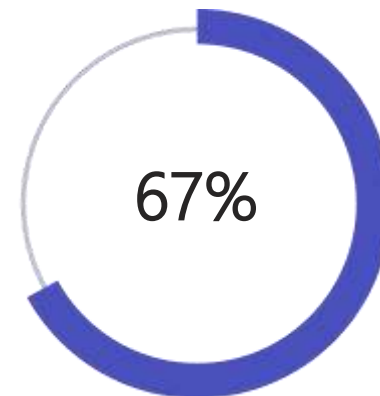
Uzlabojumu darbības
Konkrēti pasākumi ar termiņiem

2027

Gala termiņš
Visu uzlabojumu pabeigšanas termiņš

Rekomendāciju izpildes progress

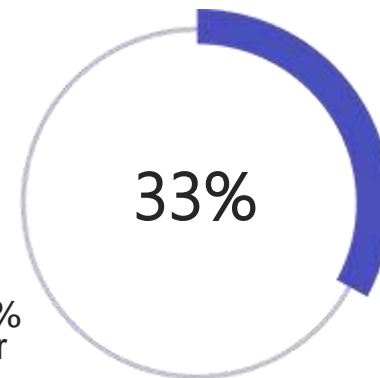

51 uzlabojumu darbība

Starptautiskā ekspertu komanda intervēja desmitiem cilvēku un iesniedza 19 rekomendācijas, kas tika pārvērstas 51 konkrētā uzlabojumu darbībā ar skaidriem termiņiem.

Izpildītas darbības

34 no 51 konkrētās darbības ir pabeigtas

34 darbības izpildītas

Uz 2025. gada 31. decembri 67% (34 no 51) uzlabojumu darbību ir pilnībā izpildītas. Atlikušās 17 darbības atrodas dažādos ieviešanas posmos.

Turpinās izpilde

17 darbības vēl ir procesā

Atlikušās darbības nav neizpildāmas — tās prasa vai nu ilgāku procesu, vai ir atkarīgas no citiem nosacījumiem. Progress ir labs, un darbs turpinās.

2023. gada rekomendācijas pēc jomām

Institucionālās vides stiprināšana. Lielākā daļa šīs jomas uzlabojumu darbību jau ir ieviesti.

6 rekomendācijas → 21 darbība

Statistikas padomes sastāvs, CSP profesionālā neatkarība, sadarbība ar citām iestādēm, CSP loma nacionālajā datu ekosistēmā.

Atbilstošu resursu nodrošināšana. Lielākā daļa jau ieviesta.

4 rekomendācijas → 14 darbības

Kvalificētu darbinieku piesaiste un noturēšana, pietiekams finansējums, IT infrastruktūras attīstība.

Statistikas procesu uzlabošana. Šī joma ir vēl procesā.

2 rekomendācijas → 5 darbības

Respondentu sloga samazināšana, jaunu datu avotu aktīvāka izmantošana.

Publicēšanas pieejamība. Lielākoties ieviests.

3 rekomendācijas → 7 darbības

Metadatu sistēma, kļūdu labošanas pārredzamība, reaģēšana uz dezinformāciju.

Orientācija uz lietotājiem. Šī joma vēl ir procesā.

4 rekomendācijas → 4 darbības

Publicēšanas kalendāra pieejamība, atbilstība vajadzībām, pilnīga izplatīšana portālā.

Kāpēc tas ir svarīgi?

Uzticama statistika

ESPK nodrošina, ka dati ir kvalitatīvi un uzticami

Eiropas salīdzināmība

Latvijas dati ir tieši salīdzināmi ar citu valstu datiem

Pārredzamība

Atklātība par ierobežojumiem un kļūdām

Nepārtraukta attīstība

Kodekss attīstās līdzi ar inovācijām — lielle dati, mākslīgais intelekts

Kodekss nav statisks dokuments. Tas attīstās līdzi ar pasauli. Mērķis paliek nemainīgs: nodrošināt, ka lēmumus mēs pieņemam, balstoties uz faktiem, nevis minējumiem.

Paldies par uzmanību!

kvalitate@csp.gov.lv

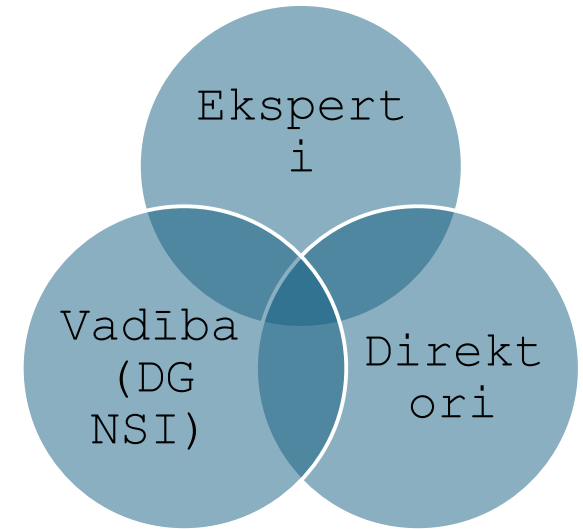

Centrālā statistikas
pārvalde

Aktualitātes Eiropas Statistikas sistēmā

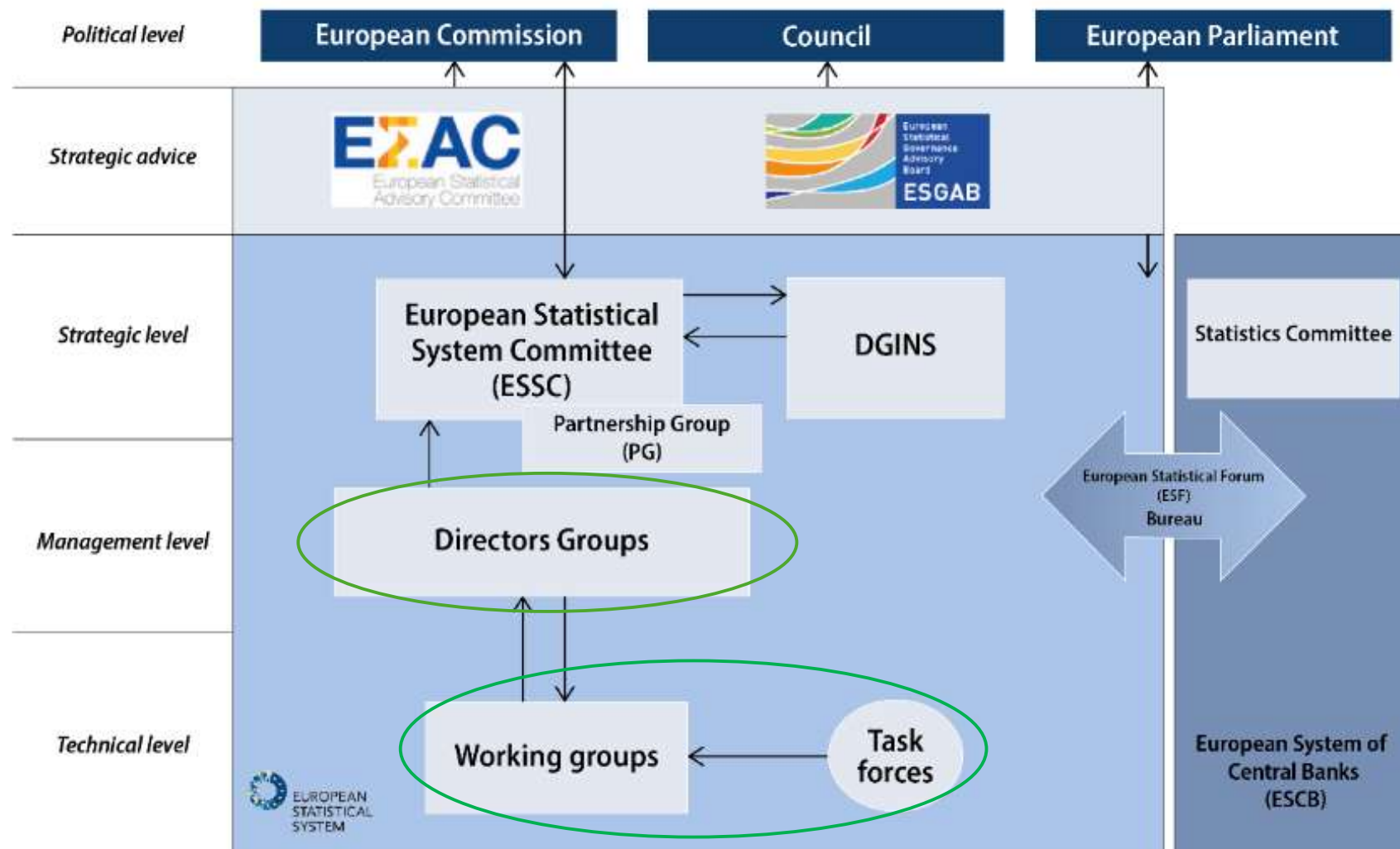
Komunikācijas un pakalpojumu pārvaldības departamenta
Starptautisko lietu daļas vadītāja
Ieva Zemeskalna

CSP starptautiski

Eiropas Statistikas sistēma

European Statistical System (ESS) governance structure

Centrālā statistikas
pārvalde

Aktuālais starptautiski

- **Eiropas Statistikas sistēmas komitejas (ESSK) 61. sanāksme** (2026. gada 5.–6. februāris)
 - Eiropas kontu sistēmas aktualizēšanas progress
 - Eiropas starptautiskās aizsardzības statistikas pilnveide
 - Mikrodatu sasaistes iniciatīvas (MDL) attīstība
- Augsta līmeņa seminārs NSI vadītājiem ***AI in Official Statistics*** (2026. gada 5. februāris)
 - Valstu pieredzes par MI izmantošanu statistikas procesos — no datu vākšanas līdz izplatīšanai un iekšējām darbībām
- **ANO Statistikas komisijas 57. sesija** (2026. gada 3.-6.marts)

Centrālā statistikas
pārvalde

Plānotie pasākumi

- **Eiropas Statistikas sistēmas komitejas (ESSK)** 62. sanāksme (2026. gada 20.–21. maijs)
 - 2027.gada darba programma
 - Prakses kodeksa pārskatīšana
 - Mākslīgais intelekts statistikā - sadarbības jomas
- **OECD** Statistikas un statistikas politikas komitejas sanāksme un **ANO EEK** Eiropas Statistiķu konference (2026. gada 22.-26.jūnijs)
 - Oficiālās statistikas modernizācija, jaunu datu avotu izmantošana un mikrodatu sasaiste
 - Uzticēšanās stiprināšana statistikai un datu kvalitātes nodrošināšana
 - Personu un mājsaimniecību apsekojumu izaicinājumi
 - Mākslīgais intelekts statistikā

Centrālā statistikas
pārvalde

Diskusija

Jautājumi & Atbildes

Centrālā statistikas
pārvalde

OSS pusstundas (I ceturksnis)

Dažādi lektori un temati: Ginta Ozola (CSP), Ramona Skakunova (CSP), Krišs Zvirbulis (LTRK)

Mērķis: Radīt regulāru telpu atvērtam dialogam, ideju apmaiņai un kopīgai domāšanai par statistikas attīstību

Dalībnieki: Statistikas padomes locekļi un statistikas iestāžu pārstāvji (vidēji ap 40)

Tēmas: Statistikas iestādēm un Statistikas padomes locekļiem aktuāli temati un ierosinājumi: <https://forms.office.com/e/wqZsbe9zkb>

Laiks un formāts: Katra mēneša pēdējā piektdiena, plkst. 10:00 attālināti Teams platformā

Centrālā statistikas
pārvalde

**Nākamā Oficiālās statistikas iestāžu
koordinācijas sanāksme (II)
16.septembrī plkst. 10.00
(attālināti)**

Centrālā statistikas
pārvalde

Paldies!

csplatvija

@csp_latvija

Centrālā statistikas pārvalde

www.csp.gov.lv

<https://stat.gov.lv/lv>